

Syndrom křivého letu

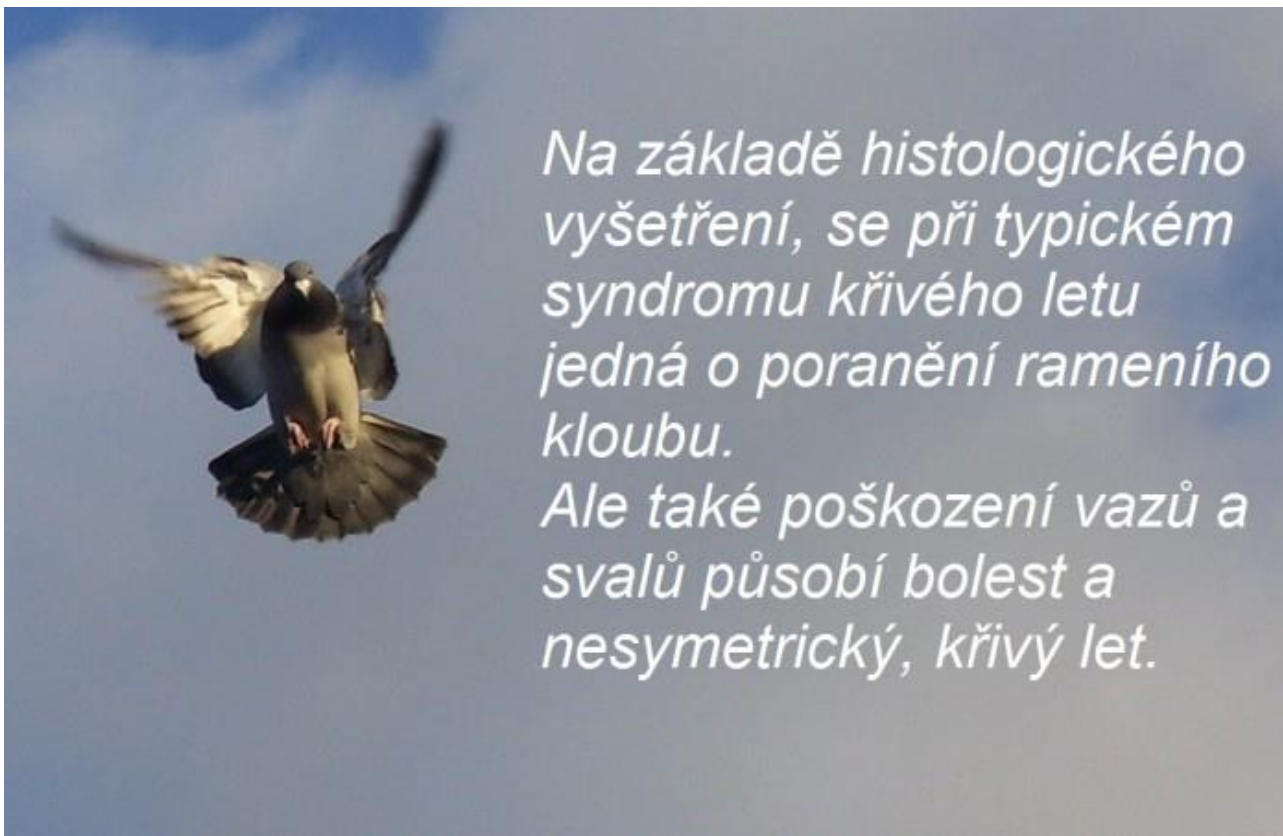

Günter ze Sársky se ptá: Vážený pane Berger. V minulém roce jsem zaznamenal ve větší míře problém, bylo to létání holubů nakřivo. 5 až 10 % závodníků jsem musel z týmu vyřadit. Když jsem zjistil, že létají nakřivo a z tohoto důvodu je nemohu nasadit na závod. Před sezónou jsem ještě doufal, že v tomto roce to bude lepší, že snad příčina byla v teplém jaru. Ale teď začátkem sezóny se ten starý problém vrátil. Souvisí možná s opakujícími se manévry při vyhýbání se dravcům při jejich útoku. Nebo je to čistě dědičná záležitost?

Jak to vidíte? Potom bych měl ještě jeden jiný dotaz: dříve se vždycky říkalo, že produkty obsahující jod by se měly uchovávat ve skleněných nádobách, stejně tak jako je aplikovat. Já dávám tyto produkty často v plastových napáječkách, které jsou těmito produkty poněkud zabarvené. Myslíte, že bych od toho měl raději upustit?

Tenhle problém letu nakřivo jsem poznal osobně už v roce 2003, kdy jsem měl Düsseldorfu několik postižených holubů v závodním týmu. Nicméně se s tím setkávám stále častěji. Postižení holubi nevykazují žádné vnější příznaky onemocnění nebo zranění. Tito tak zvaní „letci nakřivo“ se objevují krátce po zimní pauze, ale také v průběhu závodní sezóny, často po útoku dravce, nebo po krátkých trénincích a závodech s vysokou rychlostí. Téma tedy není zcela nové, přesto je to stále problém. Mnoho veterinářů dříve vycházelo z bakteriální infekce. Salmonela byla vždy na prvním místě. Bakteriologické vyšetření však nebylo jednoznačné a nic zásadního neobjasnilo. Zpravidla bylo doporučeno postižené chovy přeléčit antibiotiky. Bohužel často bez úspěchu, protože tento typický syndrom křivého letu nebyl antibakteriální léčbou odstraněn.

Dnes víme díky histologickým vyšetřením z tkáně postižených holubů velmi jasně, že se u tohoto syndromu křivého letu (také u nepřírozně vysoko drženého křídla) jedná o zranění svalstva. Jasně je, že při zranění nebo zkrácení vazů či svalů dochází k bolestem a souvisejícím bolestivým projevům při letu.

Na základě histologického vyšetření, se při typickém syndromu křivého letu jedná o poranění ramenního kloubu.

Ale také poškození vazů a svalů působí bolest a nesymetrický, křivý let.

Počátek syndromu křivého letu.

Syndrom křivého letu je v podstatě totéž, jako zranění u lidských špičkových sportovců. Z důvodu zatížení pohybového aparátu (svalů, šlach, vazů, chrupavek, kloubů a konečně i kloubních pouzder) může při maximální námaze dojít k různému poškození, které se může projevit jednotlivě, nebo v celém komplexu.

V důsledku vedou po tvrdém nárazu nebo tvrdém tlaku ke krevním podlitinám, které nemusí být na první pohled viditelné. Natažení svalových úponů způsobené podvrtnutím způsobí otoky, eventuálně krevní podlitiny. Natažení svalu následuje po náhlém, nekoordinovaném pohybu. Postižený sval je náhle ztuhlý, což způsobuje bolestivé křeče, ale žádné krevní podlitiny. Ve své nejhorší podobě může přetížení svalů vést k přetržení svalových vláken, při tom je porušena kontinuita vláken a současně dochází ke krvácení do svalu. Často jsou zřetelné jen pod mikroskopem jemné praskliny spojení mezi jednotlivými částmi svalového vlákna. Následkem takového, sotva zřetelného malého zranění, jsou bodová svalová krvácení, shlukování bílých krvinek a uvolnění bolest signalizujících látek. S časovým odstupem půl až jeden den vznikají bolesti, které silně omezí pohyblivost.

Nebezpečí poranění se zvyšuje během extrémního průběhu závodu, při omezeném pohybu během zimních měsíců a při únavě. To jsou situace při kterých dochází ke špatnému vylučování odpadů z látkové výměny, nedostatku elektrolytu a látek dodávajících energii. Tím dochází ke snížené pružnosti svalu a postupnému ztuhnutí. Určité riziko je i u velmi dobře vedených chovů. Zde jsou holubi během přípravy na počátek jarního tréninkového období ve velmi dobré kondici. To může lákat k překročení zvýšení tréninkové zátěže hned po pár dnech na maximum, to ale netrénovaný pohybový aparát nezvládne.

Významné riziko poranění holubů spočívá v jejich speciální stavbě svalů, která se od lidské výrazně liší. V principu rozlišujeme dva typy svalových vláken: Vlákná typu 1 se stahují pomalu a probíhá v nich tomu odpovídající přísun kyslíku. U vláken typu 2 naproti tomu probíhají kontrakce rychle a energii získávají z glukózy a odbourávání tuků. U lidí odpovídá stavba svalů jejich zatížení: Vyskytuje se tu tím víc rychlých svalových vláken typu 2, čím větší je sprinterské zatížení. Během vytrvalostního zatížení se naopak zvyšuje podíl svalových vláken typu 1. Pokud se zraní vrcholový sportovec, dochází většinou ke zranění rychlých svalových vláken typu 2, protože vytrvalostní vlákna typu 1 jsou mnohem odolnější. U holubů, kteří musí dosahovat rychlého letu i na dlouhých tratích, ale chybí odpovídající podíl vytrvalostních vláken typu 1 s pomalou kontrakcí. Tím se výrazně zvyšuje riziko poranění. Také vnější vliv, odpovídající například útoku dravce, může způsobit podobné poranění, v důsledku „syndrom křivého letu“.

Prevence a ošetření.

Podle mého přesvědčení se mi jako nejdůležitější prevence jeví velmi pozvolný nástup tréninku po období zimního klidu. Už před začátkem tréninků musí závodníci získat kondici 10 až 30 minutovými prolety kolem holubníku. Nepovažuji za důležité prodlužování těchto proletů nad 60 minut, tím se jen zvyšuje nebezpečí, že dojde u holubů, po zimní přestávce bez proletů, ke zranění. Prostřednictvím informačního servisu jsem se několik let pokoušel ovlivňovat chovy, ve kterých jsou holubi celou zimu bez proletu a na jaře velmi rychle přechází k dlouhým a intenzivním dávkám tréninku. Dopadlo to velmi dobře. Ale v tomto roce jsem znovu na takto poraněné holuby narazil. Už tři roky nechávám své závodníky trénovat dvakrát denně po 30 minutách. Roky jsem už neměl takto postiženého holuba. Proto mohu chovatelům jen doporučit, vyvarovat se přetížení. Každé přidání k volnému, radostnému proletu může mít vážný dopad.

Pro postižené holuby je nejméně týdenní období klidu, jako terapie, naprosto nevyhnutné. Během tohoto období můžeme současně aplikovat protizánětlivé léky a léky na utišení bolesti. To je ale z mého pohledu poněkud sporné. Tyto léky někdy provází nežádoucí projevy jako například poškození trávicího traktu, oslabení imunitního systému a hojení zranění, ovlivňují také látkovou výměnu.

Používám už dlouhou dobu kombinovaná homeopatika, jejich jednotlivé složky jsou specificky účinné proti symptomům a poraněním provázejícím syndrom křivého letu. Především jsou účinné proti bolesti ve svalech, kloubech, kostech a šlachách. Podporují hojení drobných mikro poranění. Zpomalují také vznik a následné rozšíření zánětů, zvyšují obrany schopnost organismu. Homeopatikum má vynikající biokompatibilitu a je zcela prosto nežádoucích vedlejších projevů. Bohužel byl tento lék opět stažen z prodeje, protože byl slabý zájem ze strany chovatelů, kteří nebyli zcela přesvědčeni o jeho potřebnosti. Jsou nabízeny produkty k obnově chrupavkových tkání v kloubních pouzdech na bázi Glukosaminu a Chondroitin sulfátu. K těmto lékům ale mám málo objektivních informací, takže se k nim nemohu vyjádřit.

Jód v nádobách z umělé hmoty.

K druhé otázce o produktech obsahujících jód musím nejprve konstatovat, že na trhu znám pouze jeden preparát obsahující nevázaný jód. Při podávání pitnou vodou dochází pak k mírnému až silnému zabarvení plastové napáječky. Toto zabarvení nemá žádný význam, pro holuby to nepředstavuje žádné ohrožení. Jen je taková napáječka poněkud méně pěkná pro oko chovatele ve srovnání s důkladně vyčištěnou bílou, zelenou nebo modrou. Proto můžete preparáty s jódem dále bez obav podávat v plastových napáječkách. Ostatně já to tak dělám také.

Alfred Berger
Die Brieftaube č. 20/2014

Překlad:
Jaroslav Novotný, Josef Kondrys